

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,
tel. +370 626 22 252, el. p. info@am.lt, https://am.lrv.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Lietuvos Respublikos žemės ūkio rūmams	2025-07-22	Nr. D8(E)-3035
Kopija	Į 2025-07-07	Nr. 1.05-0299
Lietuvos Respublikos Seimo Aplinkos apsaugos komitetui		

DĖL PROBLEMINIŲ VILKŲ DAROMOS ŽALOS IR ŽEMĖS ŪKIO SUBJEKTŲ INTERESŲ APSAUGOS

Išnagrinėjome Jūsų 2025-07-07 rašte Nr. 1.05-0299 pateiktus siūlymus dėl probleminių vilkų paėmimo iš gamtos reglamentavimo tobulinimo.

Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2010 m. liepos 15 d. įsakymu Nr. D1-622 „Dėl Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimai¹ (toliau - Tvarkos aprašo pakeitimai) buvo priimti šių metų kovo 19 d. Šiais metais buvo išduotas tik vienas leidimas paimti iš gamtos vilką, todėl įvertinti Tvarkos aprašo pakeitimų trūkumų ar privalumų nebuvo galimybės.

Manome, kad Tvarkos aprašo pakeitimai sudaro sąlygas operatyviau ir tiksliau sumedžioti probleminius vilkus. Nustatyta, kad vilko, darančio didelę žalą ūkiniams gyvūnams, paėmimas iš gamtos turi būti vykdomas ne toliau kaip 200 metrų nuo vilkų papjautų ūkinių gyvūnų kūnų ar jų dalių, o ne su žalos ūkiniams gyvūnams padarymo vieta besiribojančiuose ar netoli jos esančiuose medžioklės plotuose, kaip buvo nustatyta pagal anksčiau galiojusias nuostatas. Tvarkos aprašo pakeitimais taip pat nustatyta, kad leidimai paimti iš gamtos vilkus išduodami, kai vilkai užpuola ūkinius gyvūnus ar naminius augintinius per 30 pastarųjų kalendorinių dienų tris ir daugiau kartų ir užpuolimai įvyksta ne didesniu kaip 20 km atstumu vienas nuo kito. Iki tol vertinimas, ar žalos atvejų skaičius rodo probleminių vilkų individų buvimą, buvo atliekamas savivaldybės teritorijos mastu, todėl buvo mažiau objektyvus, nes neatsižvelgė į erdvinį žalos atvejų aspektą, be to, žalos atvejai galėjo būti kaupiamuoju principu sumuojami ilgą laiką nuo vilkų medžioklės sezono pabaigos, todėl tokių atvejų suma nebūtinai reiškė probleminių individų veiklą.

Lietuvos Respublikos medžioklės įstatyme² nustatyta, kad savivaldybės per seniūnijas registruoja žemės, miško, vandens telkinių sklypų savininkų, valdytojų ir naudotojų pranešimus apie medžiojamųjų gyvūnų padarytą žalą, sudaro komisijas medžiojamųjų gyvūnų padarytai žalai apskaičiuoti (toliau – Komisijos) ir organizuoja Komisijų darbą, todėl pavesti šią funkciją vykdyti kitiems subjektams nėra galimybių. Dažniausiai Komisijų sudėtyje būna medžioklės plotų naudotojų atstovai, prireikus savivaldybės turi galimybę pasitelkti atitinkamą kvalifikaciją įvertinti žalą ir identifikuoti probleminius vilkus turinčius asmenis.

Devynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos Seimo 2024 m. gruodžio 12 d. nutarimu Nr. XV-54³ numatyta stiprinti Aplinkos apsaugos departamento prie Aplinkos ministerijos pajėgumus. Atitinkamai numatoma sustiprinti ir vilkų paėmimo iš gamtos pagal specialius leidimus, ne jų medžioklės sezono metu, kontrolę.

Šių metų birželio 30 d. buvo priimtas Lietuvos Respublikos medžioklės įstatymo Nr. IX-966 2 ir 18 straipsnių pakeitimo įstatymas⁴, kuriame nustatyta, kad nuo ateinančių metų bus atlyginama ne tik vilkų, bet ir rudųjų lokių ir lūšių ūkiniams gyvūnams padaryta žala. Rengiant šį įstatymą įgyvendinančių teisės aktų pakeitimus įvertinsime ir poreikį keisti Saugomų rūšių naudojimo tvarkos aprašo nuostatas.

Aplinkos ministerija svarsto galimybes surengti regioniniu principu mokymus Komisijų nariams, taip pat paruošti metodinės pagalbos dokumentų, kad vilkų, lūšių ir rudųjų lokių daromos žalos atvejai būtų teisingai identifikuojami.

Aplinkos viceministrė

Aira Paliukėnaitė

V. Graičiūnas, +370 6466 8017, el. p. vilmantas.graiciunas@am.lt

¹ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/f963e52404c411f08e9f87c0d053bf09>

² <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/TAR.A92E17FDCD13/asr>

³ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/0b418dc0b89811ef88c08519262548c4>

⁴ <https://www.e-tar.lt/portal/lt/legalAct/e2e0df90570011f0a3d380837a821750>